

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

„Fii ai păcii și unității“

An de an, străvechile noastre praznice creștinești, cu deosebire cele de căpătii dintre ele, ne fac să trăim clipe de înălțare, ne introduc în aureola lor de seninătate duhovnicească, de pace, unitate și bucurie sufletească.

Acest lucru mai ales îl scoate în lumină Pastorală pe care I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului o trimite și în acest an preoților și credincioșilor din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu, cu prilejul Nașterii Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Avînd ca text de plecare cuvintele Sf. Apostol Ioan: „Și Cuvîntul trup s-a făcut și s-a sălășluit între noi și am văzut mărirea lui, mărirea ca a unuia născut din Tatăl“ (Ioan I, 14), în partea introductivă Pastorală descrie cadrul fizic în care s-a născut „din Fecioara Maria — Mesia cel vestit de prooroci“, după care Arhiepiscopul nostru spune: „Multe ne învață Nașterea lui Iisus Hristos în Betleemul Iudeii. Dintre acestea ne oprim acum la o singură învățătură: aceea a unității sub diferențele ei înfățișări.

Intr-adevăr, la Nașterea lui Hristos se vedește unitatea lui Dumnezeu: Treimea cea de o ființă și nedespărțită. Dumnezeu-Tatăl este Cel ce trimite pe Fiul Său în lume. De aceea Iisus... „se va chema Fiul Celui Prea Înalt“... și va mărturisi despre Tatăl Lui și Tatăl nostru cel din ceruri. Dumnezeu-Fiul este Cel ce primește să se facă om pentru mîntuirea noastră. Iar Dumnezeu-Dubul Sfînt este Cel ce se coboară peste Fecioara curată, încît pruncul Iisus „ce s-a zămislit întrînsa din Dubul Sfînt este“ (Matei 1,20; Luca 1, 35). Iată unitatea deplină a Sfintei Treimi: Tatăl trimite pe Fiul, Dubul Sfînt adumbrește pe Născătoarea de Dumnezeu și Fiul se întrupează“.

Dar, continuă Pastorală, „Nașterea Domnului ne arată nu numai unitatea dumnezeirii, ci și unitatea dintre Dumnezeu și întreaga făptură“, Hristos-Domnul identificîndu-se cu fiecare dintre noi. „Devenind prin întrupare om „asemenea nouă, afară de păcat“ (Evrei 4, 15), El a luat asupra Sa soarta fiecărui om, a popoarelor, a omenirii, ca să ne scoată din robia păcatului, a urii, a dezbinărilor și să ne ridice la o viață spirituală liberă și totuși în unitate deplină pentru că la temelie ei a pus iubirea de Dumnezeu și om, iubirea care îmbrățișează toate cele cerești și cele pămîntești“.

Afară de acestea, înalta semnificație a întrupării Fiului lui Dumnezeu se arată și prin aceea că, „prin venirea Domnului Hristos în lume, harul lui Dumnezeu se revărsă în om, în fire, pătrunde și înnoiește totul, ca pe toate să le călăuzească spre starea finală a desăvîrșirii“.

Dar, după cum potrivit se subliniază în continuare, la dragostea cea nemărginită a Tatălui cerească trebuie să răspundem și noi cu dragostea noastră, cu strădaniile noastre spre cele bune, căci, după cum ne învață Înaltul nostru Arhi-

In preajma Crăciunului

„Hristos se naște, măriți-l!“

Ne despart doar cîteva zile de marele praznic al Nașterii Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Ne găsim deci în pragul aceluia dintre praznicile Sfintei noastre Biserici dreptmăritoare în care ni se arată împlinirea tuturor proorociilor legate de venirea în lumea noastră a Fiului lui Dumnezeu; ne apropiem de momentul de negrăită însemnată, cînd Fiul lui Dumnezeu fiu al Fecioarei se face; ca prin El, prin harul Său pururea izbăvitor, prin viața, învățătura și făptuirile Sale, fii ai lui Dumnezeu să ajungem noi înșine.

Trăim de pe acum în lumina praznicului în care Dumnezeu coboară la noi, ca să ne ridice și să ne înalțe, prin Fiul Său, la El, să ne împace cu El prin dragostea Sa nemărginită către cea mai aleasă dintre lucrările mîinilor Sale; în bucuria praznicului cînd cerul pe pămînt coboară, iar pămîntul la cer se urcă. Și toate acestea numai și numai cu rostul mîntuirii omului, în scopul ridicării lui de sub povara păcatului, cu ținta mîntuirii fiecăruia din noi.

Și iată, cu prilejul măritei praznuiri spre care ne îndreptăm, chipurile bătrînilor prooroci se lu-

păstor, „darul lui Dumnezeu obligă. El ne cheamă să lucrăm din toate puterile pentru păstrarea și întărirea unității, dată în Iisus Hristos nouă tuturor“.

De altfel, noi, credincioșii români, trebuie să ne pătrundem de bucuria că „unitatea Sfintei Treimi“ se răsfrînge cu adevărat în viața noastră, căci „noi toți ne închinăm lui Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Dubul Sfînt... Noi toți ne închinăm în sfintele biserici și luăm parte la aceleași Sfinte Liturghii săvîrșite în limba noastră românească. Noi toți ne simțim una în legea strămoșească, fii ai aceleiași Biserici românești. Noi toți sărbătorim Crăciunul, nu numai prin slujbele bisericesti, ci și prin aceleași colinde și obiceiuri din moși-strămoși“.

Bucurîndu-ne de unitatea noastră, în același timp însă „noi întindem brațele iubirii frățești tuturor celorlalte Biserici, celorlalte culte, ca împreună să ne străduim pentru înflorirea Patriei comune, pentru pacea a toată lumea“.

Concluzia firească a unor astfel de temeuri este aceea de a ne strădui „să fim și noi fii ai păcii și unității, în familiile noastre, în satele noastre, în Biserica noastră, în țara noastră, în toată lumea“.

După un imn de laudă adus, asemenea colindelor noastre străbune, Mîntuitorului Hristos la luminatul praznic al Nașterii Sale, Pastorală se încheie cu îndemnuri de a ne ruga Domnului, „să trimită darurile Sale bogate, să ne lumineze căvările vieții și să ne întărească pașii pe calea slujirii Bisericii Sale Sfinte, slujirii poporului nostru, slujirii omenirii întregi“.

Pastorală la Nașterea Domnului a I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae este, precum vedem, încărcată de bogate învățături și părintești îndemnuri către noi — fiii duhovnicești ai I. P. S. Sale, preoți și credincioși deopotrivă — de a fi cu toată grija asupra tuturor pașilor noștri, de a ne strădui permanent spre a fi creștini adevărați, fii buni ai Patriei noastre dragi.

minează și strălucesc în bucuria împlinirii celei mai sfinte dintre vestiri; acum, „cînd taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută“ se arată și oamenilor mîntuirea le-o vestește, încăruntîții patriarhi ai Legii Vechi își îndreaptă statura lor spre primirea cuvioasă a Celui ce vine întru numele Domnului (Marcu 11, 9). Înmanunchindu-și graiul cu poporul Legii noi, ei aduc pioase osanale în întîmpinarea Celui ce coboară întru ale Sale. Totul se îmbracă în cea mai aleasă și mai curată bucurie, în simțămîntul care întrămează și înalță tot sufletul către Dumnezeu. Acum, neînțeleasa simplitate și desăvîrșita smerenie iau chip în fața noastră, între noi toți, ca să ne arate drumul adevărat către înălțare sufletească, să susțină ridicarea noastră pînă la pragul și chiar peste pragul cel mai de sus al curatelor simțiri.

Da, cu deosebire smerenia se întrupează și cu ea bunătatea spală toate răutățile, iar dragostea lui Dumnezeu copleșește toată mintea. Ni se înfățișează desăvîrșita smerenie chiar numai amintindu-ne că Sfînta Fecioară, la primirea celei mai alese și mai bune vestiri ce s-a împărțit cîndva lumii noastre, nu s-a semetit, ci a grăit către îngerul vestitor: „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvîntul tău!“ (Luca 1, 38). Simțim bunătatea lui Dumnezeu, că răi fiind noi, El ne încălzește cu a Lui bunătate; ne copleșește dragostea Tatălui, că pe unicul Său Fiul îl trimite în lume, ca lumea să se mîntuiască prin El. Dar o dată cu toate acestea ne cucerește și smerenia Vifleemului. Căci acolo, la Vifleem, în marginea lui, mai bine zis:

În coliba păstorească
Vrut-a Domnul să se nască
Fiul Său cel sfînt
Nouă, pe pămînt,
Să ne mîntuiască.

Nu în strălucirea unui palat s-a născut Hristos, ci și-a găsit întîiul sălaș într-o colibă păstorească. Nici în leagăn aurit n-a fost culcat, ci într-o iesle, pe fin uscat. Necuvîntătoarele l-au încălzit mai întîi cu suflul lor nevinovat; apoi păstorii i s-au închinat și, doar la urmă, magii au venit și ei și l-au cădelnițat, dărîndu-i aur, smirnă și tămîie. Privim și ne minunăm cînd vedem pe tîmplar, ieslea, pruncul, scutecele, nașterea Fecioarei lipsită de cele trebuitoare, toate îmbrăcate în lipsă, pline de sărăcie. Vedem bogăție în mare sărăcie. Că Iisus, bogat fiind, a sărăcit pentru noi; că El n-a avut nici pat, nici saltea; că a fost aruncat într-o iesle. Vedem sărăcie, izvor al bogăției nemăsurate, care poartă pompa sărăciei. Pruncul Iisus stă culcat în iesle și zguduie o lume întreagă. El este înfășat în scutece, dar rupe legăturile păcatului; nu scoate nici un cuvînt articulat și totuși îi învață pe magi, pe înțelepți, scrie neîntrecutul Hrisostom.¹ Și tot el slăvește acest cadru de sfîntă modestie, de neajunsă smerenie, amintindu-ne că și azi parcă auzim cum cîntecele păstorilor răsună de jur împrejurul urechilor noastre; cum cîntare cerească, cu fluierul, ei cîntă; cum și îngerii cîntă, Arhanghelii melodiază,

(Continuare în pag. 3)

1 Cf. Sf. Ioan Hrisostom, Cuvîntări la praznice împărătești. Trad. pr. D. Fecioru, Tip. Cărilor bisericesti, București, 1942, pag. 38.

De Crăciun

„Fii vesel iubit creștine
Nașterea lui Hristos vine“.

Prin cuvintele acestea, cu care se începe o veche colindă din Transilvania, transmit prin veacuri și peste veacuri, an de an, în preajma sărbătorilor Crăciunului „Vestea cea bună“ pe care îngerul Domnului a adus-o păstorilor din jurul Betleemului, grăind în liniștea nopții luminate: „Iată vă vestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi s-a născut astăzi Mîntuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David“ (Luca 2, 10—11). Precum a vestit îngerul păstorilor bucuria întrupării și venirii lui Dumnezeu în lume, ca să viețuiască între oameni, așa vestesc și azi în ajunul Crăciunului și vor vesti în veci glasurile îngerești ale colindătorilor că „pe Fiul în al Său nume, Tatăl l-a trimis în lume, să se nască și să crească să ne mîntuiască“.

Și într-adevăr, nu este credincios român, care să nu tresalte de bucurie în această noapte sfîntă și să nu-și reverse bucuria în colindele strămoșești și în imnele noastre bisericești de la acest praznic luminos. Bucuria aceasta ne leagă cu înaintașii noștri, cu frații noștri de credință de pe toate plaiurile românești și cu toți credincioșii care preamăresc pe Cel ce a venit: „Să ne scoată din peire, să ne ducă-n fericire“.

Din trăirea intensă și din răspîndirea acestei bucurii nemărginite a crescut și s-a dezvoltat o ramură frumoasă a poeziei noastre populare, colinda. Nu există sat românesc, la munte sau la șes, în căsuțe tupilate sub streșină de codru des, ascunse în văi sau cocoțate pe vîrfuri înșorite, unde să nu se cînte, să nu răsune versul măiestrit al genului popular, care a îmbrăcat în veșmînt de frumusețe nepieritoare bucuria cea mare a mîntuirii sufletești dorită, căutată și așteptată de tot sufletul creștinesc.

Una dintre aceste colinde învățate și cîntate în frageda-mi copilărie în satul natal îndeamnă toată suflarea creștinească la bucuria cea mare a neamului omenesc în forma simplă, dar cuceritoare a poeziei populare, așa cum urmează:

Fii vesel iubit creștine	Pe noi să ne mîntuiască
Nașterea lui Hristos vine,	Din greșala strămoșească,
Mielul cel nevinovat	Să ne-nvețe cu al Său grai
Hristos marele împărat.	Care-i calea către rai.
Astăzi pe Cel nevăzut	Azi Adam se veselește
O Fecioară l-a născut	Iar iadul se tînguiește.
În orașul Vifleim	Azi toate se desfătează,
Aproape de Rusalim.	Numai Irod se-ntristează.
Ingerii frumos cîntau	Veniți dar iubii creștini
Păstorii se bucurau	Astăzi să ne veselim.
Filozofii se-nchinau	Veniți să cîntăm frumos
Daruri scumpe aduceau.	De nașterea lui Hristos.

Spațiul nu ne permite să stăruim îndeajuns și să scoatem în evidență, să prezentăm în plina sa strălucire comoara de valori spirituale nepieritoare înseilate pe firul de tort al poetului anonim care-și tîlmăcește bucuria praznicului luminos cu ajutorul cunoștințelor primite de la unicul dascăl din negura veacurilor întunecoase, de la Sfînta noastră Biserică. De la acest dascăl dumnezeiesc a învățat poporul obidit, „cel ce zăcea în întuneric și-n umbra morții“... că acel Împărat atotputernic, care a venit „să ne scoată din peire, să ne ducă-n fericire“... nu este un ostaș înfricășător, cum trăiește în fantezia antichității zeul Marte, înarmat pînă-n dinți, ci „Hristos marele împărat“ este „Mielul cel nevinovat“, simbol al păcii, al blîndeței. El este Cel numit de proroci „Domn al păcii“ (Isaia 9, 5), care „ne-a învățat cu al Său grai, care-i calea către rai“, adică drumul păcii, pentru că „cel ce socate sabia, de sabie va pieri“.

El este Mîntuitorul, pentru că prin El vine mîntuirea din robia păcatului și începe o viață nouă în Dumnezeu. El nu este numai fiu al lui Adam, ci este mai ales Adam cel nou, Omul cel nou, care pune început unei omeniri noi, de iubire, de pace, dreptate și bucurie. Căci Fiul omului este și Fiul lui Dumnezeu și în El ni se împărtășește harul dumnezeiesc, puterea divină care ne înnoiește mereu (Mitropolitul Nicolae: Pastorală la Nașterea Domnului 1967). De aceea zice colinda noastră: „Azi Adam se veselește, iar iadul se tînguiește“, azi Adam cel nou, cel mîntuit de robia păcatului, de robia patimilor înrobitoare, „se veselește“, iar iadul lumii vechi, al patimilor, „se tînguiește“.

Iar acest eveniment al bucuriei dumnezeiești nu aparține trecutului, el este veșnic actual, el se pe-

trece și azi în inima adevăratului creștin, în care se naște și trăiește Hristos, de cîte ori acesta reușește să biruiască o patimă, de cîte ori reușește să învingă, să suprimă un păcat. Căci învingerea păcatului, suprimarea patimei este ridicarea omului deasupra firii căzute, este înălțarea omului și apropierea lui de Dumnezeu, Cel mai presus de fire, este spiritualizarea, perfecționarea omului, scopul suprem al existenței sale. Procesul acesta de spiritualizare, de perfecționare este pururea actual.

De aceea, acum cînd prăznuim Nașterea Domnului, Crăciunul nostru strămoșesc, minunatele noastre colinde ne îndeamnă ca totdeauna:

„Veniți dar iubii creștini
Astăzi să ne veselim.
Veniți să cîntăm frumos
De nașterea lui Hristos“...

N. TERCHILA

Dafini de Crăciun

COLINDELE

An de an sărbătoarea Nașterii după trup a Domnului nostru Iisus Hristos, sau Crăciunul, ne învăluie în atmosfera de căldură și înălțare sufletească a unirii cu Dumnezeu, care vine la noi „să se nască și să crească, să ne mîntuiască“.

În această sărbătoare ne ducem cu gîndul la peștera din Vifleiem, unde s-a născut Pruncul cel sfînt, în iesle sărăcăcioasă, întîmpinat de păstori, de magi și de îngeri. Acum aflăm adevărul că „așa de mult a iubit Dumnezeu lumea încît pe Unul născut Fiul Său l-a trimis în lume, ca tot cel ce crede în El, să aibă viață veșnică“.

În ajunul Crăciunului, cînd încep să cadă fulgi de zăpadă, în noaptea cea sfîntă și plină de taină, pornesc pe la casele credincioșilor colindătorii: copiii, tineri și mai în vîrstă. Ei duc din casă în casă și de la inimă la inimă Vestea cea bună a venirii Fiului lui Dumnezeu în lume.

Atunci, se naște în inima credincioșilor o lume nouă: lumea lui „Lerui-ler“, lumea „florilor dalbe“, lumea colindelor în care sufletul credincioșilor se ridică spre „cele înalte“ și este pregătit să primească darurile aduse de Hristos, prin nașterea Sa.

Credincioșii primesc buna vestire a colindătorilor cu inima cu care au primit păstori din laturile Vifleemului vestea adusă de înger, cu inima curată a copilăriei, cu dragostea cu care au primit-o părinții, moșii și strămoșii.

Puține popoare din lume au însoțit minunea venirii Fiului lui Dumnezeu cu o atît de caldă îmbrățișare și au exprimat-o atît de bogat în forme artistice frumoase, cum sînt colindele noastre.

Împreună cu cîntecele de vitejie, cu doinele și baladele populare, colindele noastre religioase fac parte din bogatul tezaur spiritual al poporului nostru. Ele sînt ca niște cearde măestre prin care s-au exprimat de-a lungul veacurilor încrederea și optimismul poporului, dragostea lui de om și de viață, umanitarismul său, dorul de libertate, jarul și focul inimii în vremuri de bejenie și asuprire, credința în Dumnezeu și nebiruita nădejde în sosirea unor vremuri de lumină și bucurie. Prin toate aceste creații populare s-a legănat sufletul moșilor și strămoșilor noștri, trecînd pe rînd, de la cîntec la doină, de la doină la colind și iarăși la cîntec.

Fie că au răsunit la Suceava sau la Caransebeș, la Arad sau Dorohoi, la Sibiu sau Brașov, în comunele din Carpați sau în cele de pe cîmpie, colindele au vestit totdeauna și în același grai bucuria venirii unui Mîntuitor, apropierea unor zări luminoase, temeluirea unei vieți de pace și bunăvoință între oameni.

Credincioșii de azi primesc bunăvestirea colindelor cu dragostea cu care au primit-o părinții, moșii și strămoșii lor. Sentimentul solidarității cu cei de un neam și o lege, oriunde sînt și oricînd au trăit, este dus de firul colindelor noastre din generație în generație.

Iată, de pildă, cum îl exprimă o frumoasă colindă:

„Din an în an sosesc mereu
La geam cu Moș Ajun
E ger cumplit, e drumul greu,
Da-i obicei străbun.
Azi cu strămoșii cînt în cor,
Colindul sfînt și bun.
Tot moș era și-n vremea lor
Bătrînul Moș Crăciun...
Și-acum, te las, fii sănătos
Și vesel de Crăciun,
Dar, nu uita, cînd ești voios
Române, să fii bun“.

Colindele sînt florile alese ale simțămintelor creștinești, care înfățișează taina venirii Fiului lui Dumnezeu în lume, așa cum s-a oglindit în sufletul poporului.

În ele e strîns nectarul învățaturii creștine de către autori anonimi, care s-au inspirat din Sf. Evanghelii și din cîntările bisericești de la strană.

Colindul este „sfînt“, pentru că aduce un mesaj ceresc, o veste de la Dumnezeu. Dar el este și „bun“, fiindcă această veste prietene vieții, aduce un spor de bucurie. Colindul este sfînt și bun pentru că aduce pe Dumnezeu în suflet, pentru că el este o zestre spirituală, moștenită de la moși-strămoși.

El a fost și rămîne oglinda dimensiunii religioase a sufletului românesc.

Colindele exprimă, înainte de toate, bucuria și recunoștința credincioșilor pentru Vestea cea bună a venirii lui Mesia și mulțimea darurilor spirituale aduse de El.

„Nouă azi ne-a răsărit,
Mesia, cel mult dorit.“

Cum e robul s-a smerit
Și pe noi ne-a mîntuit“.

Scopul maximei apropieri a lui Dumnezeu față de om este arătat în colinda următoare, care ne arată că Iisus a venit în lume:

„Pe noi să ne mîntuiască
Din greșeala strămoșească.
Să ne-nvețe cu al Său grai
Care-i calea către rai“.

Domnul Iisus a venit ca să frîngă puterea păcatului, să aline durerea, să schimbe ura în iubire, răul în bine și durerea în bucurie, așa precum glăsuiește colinda:

„Pogoară, Doamne, pogoară,
Că păcatul ne omoară,
Căci alătura de Tine
Orice rău se face bine“.

Pe lîngă acestea, colindele poartă ca într-un fagur însăși viața credincioșilor de toate vîrstele, de toate stările, cu aspirațiile și însușirile lor.

Din vechi vremuri ele au format o școală de virtuți morale, de simțăminte alese umanitare, de frățietate și unire cu toți oamenii.

Vestind pe Iisus, „Domnul păcii“, ele duc peste veacuri solia păcii în lume, îndeamnă și mobilizează pe credincioși să fie cu adevărat implinitorii păcii, cum spune și următoarea colindă:

„Astăzi seară de cu seară
A pornit veste prin țară
Că Iisus se naște iară.
Colindași cu traista plină
Aleargă fără hodină
Ca să ducă-n jos și sus
Vestea Pruncului Iisus.
Să vestească-n sus și-n lat
Vine Pruncul împărat
Să ne scape de păcat
Să ne-aducă Duhul Sfînt
Pace bună pe pămînt“.

În noaptea sfîntă și plină de taină a Crăciunului, pe care se „întemeiază toată creștinătatea“, în fața acestor minunate colinde care ne aduc mesajul mării lui Dumnezeu și al păcii și înfrățirii între oameni, se cuvîne să lăsăm larg porțile inimii deschise, să primim bunele vestiri ale colindătorilor și pe Hristos, care vine cu solia lor „să se nască și să crească, să ne mîntuiască“.

Prot. Vasile Coman

POPAS ANIVERSAR

Sărbătorim un moment din cele mai de seamă din istoria contemporană a țării noastre: proclamarea Republicii.

Un popas scurt, dar necesar, pentru a ne îndrepta privirile spre drumul străbătut pînă acum, a trage învățăminte și a aprecia ceea ce avem de făcut de aici înainte.

Acum douăzeci și unu de ani, la 30 decembrie 1947, monarhia a fost înlăturată și a luat ființă o nouă organizare de stat. Actul acesta a fost o în-cununare firească a evenimentelor declanșate de hotărîtoarea cotitură istorică de la 23 August 1944. Ca atare, el a marcat începutul unei etape noi în dezvoltarea țării noastre: trecerea la împlinirea vastei opere de construire a socialismului.

Orînduirea socialistă a deschis drum larg afirmării tuturor forțelor creatoare ale poporului nostru, înfloririi Patriei noastre și ridicării ei pe trepte tot mai înalte de civilizație și progres. Astfel, în cei douăzeci și unu de ani de la proclamarea Republicii, am străbătut un drum de continuă consolidare și ascensiune.

În anii socialismului, am asistat la desfășurarea unui proces complex de transformare a economiei și a vieții sociale, de construire a unei economii și a unei culturi noi, de zidire a unei opere de mari dimensiuni.

Datorită acestui proces, peisajul material și spiritual al țării noastre s-a schimbat cu totul. El îmbracă haina unui cadru nou, de profunde transformări politice, economice și sociale, toate rod al unui avînt nemaîntîlnit în muncă creatoare.

România a progresat în această perioadă, istoricește scurtă, ca într-o întregă epocă. Din tabloul însuflețitor al realizărilor obținute de poporul nostru în acești douăzeci și unu de ani, se desprinde reliefat linia dezvoltării ascendente a economiei naționale.

În această perioadă, economia națională — prin schimbări adînci și de structură — s-a dezvoltat ca un complex echilibrat, unitar și armonios, datorită unei creșteri proporționale și îmbinării armonioase a tuturor ramurilor de producție materială. De la România de odinioară, a cărei structură economică predominant agrară era considerată ca o fatalitate implacabilă, s-a ajuns la Republica Socialistă România de azi, care dispune de o industrie în continuă dezvoltare, cu ramuri noi și moderne, care a devenit „motorul” întregii economii naționale.

Ca o consecință firească a acestui fapt, în prezent circa jumătate din venitul național al țării noastre este creat de industrie, care a preluat rolul pe care l-a avut în trecut agricultura. În felul acesta, s-a creat o nouă proporție între industrie și agricultură, o proporție fundamentală a economiei noastre naționale, corespunzătoare progresului neconținut al țării. Ea exprimă o schimbare calitativă esențială a structurii producției sociale. În același timp, agricultura — cu structura ei arhaică, cu nivelul ei scăzut de dezvoltare, cu producții la hectar foarte coborîte — a trecut și ea printr-un proces de profunde transformări înnoitoare. Acestea au fost determinate înainte de toate de dezvoltarea forțelor de producție și de reorganizarea agriculturii pe baze socialiste.

Cooperativizarea agriculturii, extinderea mecanizării și chimizării ei, pe baza importanțelor investiții ale statului, au dus la sporirea continuă a producției agricole vegetale și animale. Este de ajuns să menționăm faptul că în ultimii ani producția de cereale a ajuns nivelul cel mai mare din istoria țării.

Transformări importante și creșteri susținute au avut loc și în celelalte ramuri ale economiei na-

ționale: construcțiile, transporturile, comerțul interior și exterior.

În anii construcției socialiste, a fost împlinit și un vast program de acțiuni social-culturale. Nu numai că a fost înlăturat analfabetismul, dar masele populare au acces nelimitat la învățatură și cultură. Statul nostru socialist este profund interesat ca cetățenii săi să fie oameni culti și instruiți, bine știind că cu cît sînt mai ridicați și mai temeinic pregătiți, cu atît vor fi mai capabili să depună o muncă de mai înaltă calificare în folosul colectivității. De aceea, el acordă o mare grijă dezvoltării școlii, în care vede „temelia unui înalt nivel cultural de masă, principalul izvor de cadre necesare construcției socialiste”. Niciodată în istoria țării noastre n-au învățat în școlile de toate gradele un număr atît de mare de tineri ca astăzi.

În acest avînt spre cucerirea luminilor culturii, cartea se tipărește în tiraje mari și se răspîndește în masele largi ale poporului. Numai Academia Republicii Socialiste România publică 75 de reviste, menite să fie faruri de lumină atît în țară cît și în afară de hotarele țării.

Dar grija de luminarea și ridicarea poporului prin învățămînt și cultură merge mîna în mîna cu grija pentru ocrotirea sănătății lui. De pildă, în ceea ce privește rețeaua sanitară și densitatea personalului medical de specialitate și auxiliar, am întrecut de mult cele mai bogate țări capitaliste.

Ca urmare firească a victoriei socialismului în țara noastră, România a devenit în anul 1965 Republică Socialistă, prin proclamarea căreia democrația s-a realizat la o treaptă superioară. Ca supremă expresie a acesteia, în Republica Socialistă România puterea aparține poporului, care o exercită suveran. Chemate la o viață nouă, masele participă înțelept și creator la elaborarea politicii atît pe plan intern cît și extern, la stabilirea și realizarea obiectivelor menite să asigure înflorirea țării, întărirea puterii sale economice și spirituale.

România socialistă întruchipează unitatea de nezdruincinat a întregului popor, frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, egalitatea în drepturi a tuturor celor ce muncesc, eliberați de exploatare. Acesta este cadrul dezvoltării și înfloririi continue a națiunii socialiste.

În zilele noastre — sub conducerea înțeleaptă a Înaltei noastre Ocîrmuirii de stat — unitatea patriotică a națiunii noastre socialiste se întărește prin crearea Frontului Unității Socialiste. În cadrul acestuia — ca într-o familie unită și înche-gată — unitatea și frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare se cimentează trainic în procesul continuei adînciri a democrației socialiste, a unității moral-politice a poporului nostru.

Menționăm că din Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste fac parte și 9 personalități religioase de diferite naționalități din țara noastră. Din partea Bisericii Ort. Române fac parte: I. P. S. Mitropolit Justin al Moldovei și Sucevei, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, precum și P. C. prot. Carol Pop (Baia Mare).

Cu prilejul acestui popas aniversar, trebuie să ne dăm cu toții seama că ceea ce am cucerit sîntem datorii să păstrăm și să apărăm cu sfințenie, precum și să sporim și desăvîrșim cu toată dăruirea noastră. Căci mai avem multe de făcut pentru a ajunge la un înalt nivel de dezvoltare materială și spirituală, pentru asigurarea satisfacerii tuturor necesităților poporului.

Tuturor Patria ne cere pasiune în muncă și spirit de dăruire în vasta operă de edificare socialistă a țării.

Drept aceea, pe socul de granit al marilor împliniri de pînă acum, să ne străduim a clădi desăvîrșirea vieții celei noi din țara noastră, pentru a asigura un trai îmbelșugat și fericit tuturor locuitorilor României.

Să avem mereu în față perspectiva limpede a obiectivelor și sarcinilor pe care le avem de realizat. De asemenea, să nu uităm că forța creatoare a tuturor împlinirilor noastre este iubirea noastră de Patrie, patriotismul nostru.

Printr-un fierbinte legămînt, să ne angajăm tot mai activ și mai generos — alături de întregul nostru popor — în marea operă de propășire a României socialiste. Toți împreună — într-un singur gînd, într-o singură simțire și într-o singură năzuință de dăruire creatoare — să construim o țară înfloritoare, liberă și demnă!

C. Sîrbu

In preajma Crăciunului

(Urmare din pag. 1)

Heruvimii înaltă imne, Serafimii doxologesc, văzînd pe Dumnezeu pe pămînt și pe om în ceruri, pe Cel de sus jos din pricina tainei întrupării și pe cel de jos sus din pricina iubirii de oameni.²

*

Cadrul natural în care Hristos s-a născut este plin de simplitate și de smerenie. Dar același cadru zugrăvește și micimea sufletului omenesc. Doar cîți din cei ce s-or fi născut în aceeași noapte în care s-a născut Mîntuitorul, chiar în Vitfleem, nu vor fi fost primiți într-o casă caldă, într-un leagăn măiestrit, într-o ambianță umană. Vitfleemul nu i-a oferit lui Hristos, la nașterea Sa, sălaș din destul uman. Hristos s-a putut naște doar la marginea Vitfleemului. Erau prea numeroși cei care veniseră la însciere, ca să se mai afle loc și pentru Iosif și Maria, deci și pentru Cel care avea să se nască din Sfînta Fecioară. Erau prea mulți și poate chiar nevrednici de o găzduire prea aleasă. Totuși, ei au primit sălaș omenesc. Dar Hristos nu s-a învrednicit de un asemenea sălaș.

Acum însă Vitfleemul sîntem noi înșine, noi creștinii. Și Hristos vine să se nască în sufletele noastre, să se înscrie în inimile noastre; la noi cere El sălaș. Dacă sufletul nostru nu va fi pregătit, Hristos nici nu se va naște în ieslea lui. Poate la marginea lui, la marginea vieții noastre creștinești, așa cum „la plinirea vremii” s-a născut într-un staul din marginea Vitfleemului biblic. S-ar putea ca și în sufletul nostru să găzduiască oaspeți nedoriți, păcate de tot felul, și să nu mai fie loc în el tocmai pentru Hristos Iisus. Și aceasta chiar acum în pragul Nașterii Domnului. Să izgonim deci păcatele din noi, să măturăm sălașul sufletesc, să încălzim vatra sufletului nostru creștinesc, să ne pregătim de sfințită ospitalitate, ca așa să așteptăm Nașterea Domnului. Căci Hristos este dragostea noastră și vrea să afle sălaș în ființa noastră. El vrea ca în această ființă

„Să se nască și să crească,

Să ne mîntuiască”.

Duhul în care Hristos așteaptă să fie găzduit este cel vestit de corul îngerilor: duhul păcii și al buneivoini, al păcii în sufletele noastre, al păcii cu toată lumea, al preamăririi lui Dumnezeu și al slujirii aproapelui. De altfel chiar și graiul colindelor va putea naște ecou întremător în sufletele noastre numai dacă vom sîrgui să renaștem în acest duh de viață dătător. În acest caz, cînd colindătorii vor psalmodia cu „O, ce veste minunată”, cînd ne vor cînta „Florile dalbe, flori de măr”, vom simți cu adevărat că Hristos, Fiul lui Dumnezeu s-a născut, sau se naște, că este prezent în luminișul sufletelor noastre. Atunci vom putea rosti din adîncul inimii:

„Hristos se naște, măriți-L!

Hristos din ceruri, întîmpinați-L!

Hristos pe pămînt

Înălțați-vă!”³

D. Călugăr

2. Cf. Idem, ibid, pag. 25.

3. Din Catavasiile Nașterii.

Informații

— *Din viața Episcopiei misionare ortodoxe române în America:* În zilele de 6 și 7 iulie 1968 a avut loc, în orașul Hamilton din Canada, Congresul anual al Episcopiei misionare ortodoxe române în America. Raportul General a fost susținut de P. S. Episcop *Victorin*, el oglindind bogata activitate desfășurată de această Episcopie de la ultimul Congres, ca de pildă 67 vizitații canonice și alte deplasări ale Arhipăstorului ei în diferite puncte ale Statelor Unite și Canadei, în afară de lucrările curente de la Centrul Eparhial; îmbunătățirea organizării parohiilor; sporirea numărului preoților; acceptarea sub jurisdicție a unor noi unități parohiale; construcțiile și renovările de biserici; învățământul religios; promovarea culturii și a sentimentului național cu deosebire prin revista și calendarul „Credința” etc.

Tot cu acest prilej, Dl. ing. Boris Pușcașiu a făcut o expunere asupra festivităților de la București, prilejuate de aniversarea a 20 de ani de patriarhicească arhipăstorie a P. F. Părinte Patriarh *Justinian*. În biserica parohială din localitatea menționată, P. S. Episcop *Victorin*, înconjurat de un mare sobor de preoți, a săvârșit o Sf. Liturghie arhierescă, iar la clubul cultural al parohiei a fost organizată „o seară ca la București”.

— Parohia „Sf. Cruce” din Hollwood — Florida, aparținând Episcopiei mai sus menționate, a împlinit, la 21 iulie 1968, opt ani de existență, cu care prilej a fost organizată o masă aniversară cu participarea tuturor parohienilor și a numeroși oaspeți, praznicul desfășurându-se într-o însuflețită atmosferă românească.

— Parohiile ortodoxe de diferite naționalități din Detroit (S. U. A.) organizează în fiecare vară un concurs de costume, cîntece, jocuri, mîncăruri și alte obiceiuri naționale. Cupa a fost cîștigată, în această vară, de echipa românească a parohiei „Sf. Treime”. (După rev. „Credința”, nr. 7—8/1968)

— Joi, 28 noiembrie 1968, în Capela Institutului nostru Teologic Universitar din Sibiu, s-a săvârșit un parastas în amintirea mitropolitului Nicolae Colan († 15 aprilie 1967). Oferit de familia adormitului ierarh, parastasul a fost slujit de un sobor de preoți și diaconi în frunte cu P. C. prof. Dr. N. Neaga, de față fiind, pe lângă familie, P. C. consilieri arhiepiscopesci, P. C. rector și corpul profesoral, studenții teologi, angajați etc.

La sfîrșitul slujbei, într-un dens și inspirat cuvînt P. C. prof. Dr. Gr. Marcu a evocat amintirea luminoasă a veșnicului de pomenire mitropolit Nicolae Colan.

— Sîmbătă, 30 noiembrie 1968, ziua Sf. Apostol Andrei fiind, la Institutul nostru Teologic din Sibiu, în prezența I. P. S. Mitropolit Nicolae, s-a făcut pomenirea mitropolitului Andrei Șaguna, pomenire care a coincis în acest an cu împlinirea a 160 de ani de la nașterea acestui mare ctitor de viață bisericească transilvăneană.

Programul comemorării a constat din săvîrșirea unui parastas în capela Institutului, slujit de un sobor de preoți și diaconi, avînd în frunte pe P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belășcu, răspunsurile fiind date de corul studenților teologi.

În aula Institutului, P. C. rector Dr. S. Vlad a făcut apoi o documentată expunere în legătură cu personalitatea și opera marelui mitropolit Andrei Șaguna, subliniind cu deosebire uriașa muncă depusă de acest ierarh în ridicarea Bisericii de pe plaiurile transilvănene, mintea sa ageră, pregătirea serioasă și extraordinara sa putere de muncă.

La sfîrșit, corul studenților a executat: „La mormîntul marelui Andrei”, bucată corală pe versuri de Z. Boiu, iar muzica de D. Cunțan.

La acest program comemorativ au participat pe lângă Inaltul nostru Ierarh și consiliul arhiepiscopesc, corpul didactic și studenții teologi, funcționari etc.

Sf. Ierarh Nicolae

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor ca văzînd ei faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri” (Matei 5, 16).

Stîlpii Ortodoxiei în istorie sînt și rămîn Părinții Bisericii. Cine sînt ei?

„Sf. Părinți sînt bărbații luminați ai Bisericii care au apărut și întărit Ortodoxia cu viața lor. Trăind ca îngeri în trup, ei nu s-au abătut de la credința cea adevărată nici cu graiul, nici cu scrisul. Prin personalitatea lor, ei sînt faruri de lumină cerească așezate în praznicele religioase, în porturile spirituale ca să arate credincioșilor drumul către împărăția cerurilor. Alături de toți Sfinții, Părinții Bisericii sînt mîinile nevăzute ale lui Dumnezeu întinse către noi oamenii ca să ne ridice la cer, să ne ajute să ne mîntuim prin rugăciune și virtute”.

Unii dintre Sf. Părinți au fost mari ierarhi și păstori ai Bisericii, după modelul Păstorului celui bun, al Mîntuitorului Hristos. În fruntea lor, stă ca o stîncă a Ortodoxiei, Sf. Nicolae, marele Ierarh al Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni pe care îl prăznuim în 6 decembrie. El strălucește, la începutul epocii de aur a Bisericii, la începutul sec. IV-lea, ca un luceafăr al dimineții în cununa de slavă cerească a lui Dumnezeu. Dascăl și păstor ideal, Sf. Nicolae este unul dintre cei mai populari Sfinți care împodobesc calendarul creștinesc la toate confesiunile și neamurile. De unde vine această popularitate? Desigur popularitatea sa vine din personalitatea sa excepțională, pentru că și-a pus sufletul pentru credincioși ca să-i izbăvească din moartea spirituală și fizică.

Înșurirea fundamentală a personalității și vieții Sf. Nicolae și forța dinamică a vieții și operei este dragostea de Dumnezeu, de om și de popor care nu cade niciodată (I Cor. 13, 8), care ne unește cu Dumnezeu și unii cu alții. Dragostea îl face modelul Ierarhilor Ortodoxiei și-l umple de bunătate și blîndețe, de înțelepciune și milă față de toți, dar mai ales față de cei mici și asupriți, de cei încercați și nenorociți. Dragostea lucrătoare l-a împodobit cu toate virtuțile religio-morale, sociale și umanitare. Prin ea lumina lui Hristos a strălucit înaintea oamenilor așa de frumos, încît aceștia văzîndu-l, au preamărit pe Tatăl nostru cel ceresc (Matei 5, 16).

Mișcați de dragostea sa, credincioșii din toate categoriile sociale alergau la Sf. Nicolae după alinare și mîngiere în durerile și necazurile lor. Nici unul nu pleca de la el nemulțumit. Dragoste și binefacere a revărsat peste turma sa în timpul păstoririi sale zbuciumate, dragoste și ascultare a primit de la tot poporul care l-a iubit mult ca pe părințele său. Din dragoste s-a identificat cu Hristos și prin El s-a solidarizat cu păstorii săi, pe care i-a slujit. Cu smerenia a cîștigat cele înalte și cu sărăcia cele bogate. Bunătatea, blîndețea și mila sa l-au îmbrăcat în haina sfințeniei, a îndumnezeirii și a nemuririi.

Din mulțimea de fapte bune ale marelui Ierarh Nicolae amintim cîteva. Odată aflînd despre un părinte nenorocit că voia să-și vîndă cele trei fete unui bogat hain și să le predea păcatului, el le-a înzestrat în ascuns, aruncînd trei noști în șir pungi cu bani și astfel le-a scăpat de la pierzare. De atunci a rămas frumosul obicei creștinesc ca de „Moș Nicolae” să ne facem daruri unii altora. Altădată a scăpat din mîna călăului pe 3 tineri condamnați la moarte pe nedrept. Iar cu ocazia unei foamete mari în orașul Mira și jur, Sf. Nicolae a deschis hambarele sale de grîu, le-a împărțit tuturor și a scăpat cetatea de moarte. În toate și peste toate el a fost tatăl orfanilor, văduvelor și săracilor, mîngietorul celor întristați și izbăvitorul celor în primejdii.

Dar Sf. Ierarh Nicolae a arătat aceeași dragoste mare și față de Hristos-Dumnezeu și de Evanghelia Sa. Astfel, cînd dușmanii Ortodoxiei — în frunte cu ereticul Arie — au început să tulbure învățătura ortodoxă și au tăgăduit eterna dumnezeire a Domnului Hristos, a mers degrab la primul Sinod ecumenic la Niceea, la anul 325, unde — în fața a 318 Sf. Părinți — a apărut cu cea mai mare energie dreapta învățătura și a stîrpit eresul nenorocit care amenința Biserica. Cu acest prilej, Sfinții Părinți a mărturisit adevărul de temelie al Bisericii creștine prin care ne mîntuim, că Hristos Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut din Tatăl mai înainte de veci, iar nu făcut, cum zicea Arie. Pentru această mărturisire de credință ortodoxă, Sf.

Părinte este un dascăl luminat, iar Biserica îl numește „îndreptător de credință”.

Aceasta este pe scurt personalitatea Sf. Ierarh Nicolae, care a slujit cu dragoste pe Dumnezeu și pe oameni și s-a făcut tuturor toate.

După o păstorie model, în vîrstă de aproape 80 de ani, apărătorul și ierarhul Ortodoxiei a adormit în Domnul la 6 dec. 350. Dar sufletul său este în mijlocul nostru prin rugăciunile pe care le înalță pentru noi toți în fața Tronului ceresc ca să ne izbăvim de păcate și nevoi și prin viața sa pilduitoare.

În fața noastră icoana sufletului său, plin de fapte mărețe, este mereu viu și actuală, pentru adevărul pe care l-a mărturisit, pentru dragostea și spiritul de jertfă cu care a slujit lui Dumnezeu și poporului dreptcredincios — care sînt și problemele mari ale vremii noastre.

De aceea, să rugăm pe Sf. Ierarh Nicolae ca Hristos-Dumnezeu să ne dea dragoste pentru Evanghelia și rîvnă pentru a urma pilda vieții sale virtuoză. Să cerem harul divin, ca să trăim în pace și armonie, în bunătate, blîndețe și milă unul față de altul, sporind neîncetat în credința ortodoxă care este legea noastră strămoșească, prin care să devenim tot mai buni și de folos Bisericii și Patriei.

Pr. S. Radu

† Preoteasa Elena Circov n. Tămaș

La 19 octombrie 1968 a fost prohodită în capela cimitirului din Sibiu, de mare sobor de preoți, cea care în viață a fost Elena Circov n. Tămaș, soția protopopului onorar Ioan Circov, atît de bine cunoscut în Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, ca arhidiacon, ca revizor eparhial și-n ultimii doi ani ca paroh la parohia Tălmaci.

Elena Circov și-a dat obștescul sfîrșit în etate de 65 de ani, după un șir de suferințe pe care le-a suportat mucenicește.

S-a născut la 19 ianuarie 1903, în com. Veza din vecinătatea Blajului, din părinții Emil și Iulia Tămaș. A făcut școala comercială în Sibiu și Debrețin. De față era binecunoscută în Sibiu ca angajată la Casa de Asigurări Sociale, unde s-a remarcat prin destoinicie, pricepere și promptitudine.

În anul 1926, a făcut marele pas din viața ei, căsătorindu-se cu Ioan Circov, licențiat în Teologie, angajat la Centrul eparhial, timp de 42 de ani fiindu-i tovarășă de viață, soție exemplară, gospodină excepțională și mamă iubitoare a fiicei lor, Tatiana.

Prohodirea și punerea în mormînt a fost deosebit de mișcătoare. Mulțime mare de cunoscuți și prieteni au venit să-i dea ultima cinstire. Mari cununi de garoafe și mulțime de buchete de crizanteme i-au împodobit catafalcul și apoi mormîntul.

Din rîndul protopopilor și preoților slujitori în capelă, a vorbit P. C. prot. Gh. Secaș, care a evidențiat alesele calități și virtuți ale adormitei în Domnul.

În fața mormîntului deschis, a rostit cuvînt de prețuire, mișcător, ca coleg al soțului îndoliat, P. C. prot. S. Vlad, rectorul Institutului Teologic Universitar din Sibiu. A subliniat cum Elena Circov a știut, prin dragostea și generozitatea ei, prin curajul și hotărîrea ei, să dăruiască soțului ei Ioan Circov, venit în Sibiu de pe alte meleaguri, rudeni și prieteni, o familie iubitoare, un cămin cald și puternic sprijin pentru viață.

A luat parte la înmormîntare epitropia parohiei Tălmaci, precum și credincioșii din parohie.

Dintre preoții slujitori remarcăm pe P. C. prot. I. Nicoară, consilier arhiepiscopesc, P. C. prot. T. Bodogae, C. pr. I. Albu, S. Macarie, I. Roman din Tălmăcel.

Figura vrednică a protopopesei Elena Circov va stăruii multă vreme în amintirea celor care au cunoscut-o. Ea lasă unanime regrete în inimi. Veșnica ei pomenire!

PARTICIPANT